

Homoseksuele relaties: korte reactie op de besluiten van de synode van de NGK op 8 maart 2025

Op 16 november 2024 werd een bijeenkomst gehouden van de synode van de Nederlandse Gereformeerde Kerken (NGK). Onderwerp van gesprek was het rapport van de Studiecommissie 'Homoseksualiteit in de kerk', *Ruimte en richting*. Daarin werden voorstellen gedaan hoe om te gaan met homoseksuele relaties in de kerk.

Het lukte niet om besluiten te nemen. Een nieuwe commissie kreeg de opdracht om met voorstellen te komen voor een volgende synodezitting. De synode heeft in haar zitting van 8 maart 2025 hierover besluiten genomen. Deze zijn op de website gepubliceerd, www.ngk.nl onder Synode van Deventer 2023.

Hieronder wordt de kern van de belangrijkste besluiten weergegeven en van een kort commentaar voorzien.

Besluittekst

Er zijn 8 besluiten genomen, voorzien van gronden en een inleiding. Er zijn twee bijlagen aan toegevoegd. Daarin wordt de onderbouwing van twee uiteenlopende visies gegeven. De eerste vat de visie van dr. Wolter Rose samen: gelijkgeslachtelijk seksueel verkeer is in de ogen van de Here niet toegestaan, het doet tekort aan zijn eer. De andere visie, die van predikanten Jan Mudde en Maarten van Loon, wil om pastorale redenen gelijkgeslachtelijk seksueel verkeer wel toestaan.

We concentreren ons op de besluiten 2, 3 en 4. Daarin komt de kern aan de orde. Daaraan vooraf gaat het in besluit 1 over een veilige kerkgemeenschap. Opvallend is niet de bewering dat ieder die zich met zijn zorgen, zonden en vragen tot Christus wendt, wordt geholpen en getroost en niet wordt veroordeeld. Dat is in overeenstemming met de Schrift. Maar wat ontbreekt is dat een heilige gemeente veiligheid biedt door zonde te bestrijden en een gemeentelid die de zonde koestert, vermaant om hem/haar voor Christus te behouden.

Besluiten 2, 3 en 4

Besluit 2 constateert en aanvaardt dat men het in de NGK niet eens is over het antwoord op de vraag of Gods Woord ruimte biedt voor het aangaan van homoseksuele relaties met een seksuele dimensie. Dit gaat gepaard met de oproep dit als een gegeven te aanvaarden en vervolgens te zoeken naar christelijke eensgezindheid. De gronden beschrijven drie uiteenlopende visies:

- 1) Er is geen ruimte voor een seksuele relatie tussen mensen van hetzelfde geslacht.
- 2) In dit gebroken bestaan is daar vanwege de barmhartigheid van God wel ruimte voor, voor wie anders in de knel zou komen.
- 3) Variatie is een wezenskenmerk van Gods goede schepping, daarom kan een homoseksuele oriëntatie als aanvulling en verrijking worden gezien.

Deze visies worden als gelijkwaardig naast elkaar gezet. De overeenstemming is volgens besluit 2 dat elk van deze antwoorden zich wil baseren op Gods Woord en wil bijdragen aan een heilige en veilige kerkgemeenschap. Wel is het zo dat de Bijbel alleen in afkeurende zin spreekt over seks tussen personen van hetzelfde geslacht. Maar bij geen van de Bijbelplaatsen gaat het expliciet over een

homoseksuele oriëntatie of het in liefde aangaan van een duurzame relatie in liefde en trouw.

Opmerkingen:

a. Het valt te waarderen dat deze verschillende visies zich *willen* baseren op Gods Woord en *willen* bijdragen aan een heilige en veilige kerkgemeenschap. Maar het gaat natuurlijk om de vraag of ze dat ook werkelijk *dóen*. Een goede bedoeling garandeert nog niet een goede uitvoering. Het criterium verschuift op deze manier van een goede onderbouwing van de uitleg naar de goede intentie van de uitlegger. Het is dan ook vreemd dat deze drie visies zo naast elkaar worden gezet: Visie 2 en 3 sluiten immers visie 1 uit en visie 2 en 3 komen zo niet uit Gods Woord naar voren.

b. Met dit besluit treedt er een verschuiving op van schriftuurlijke tolerantie naar humanistisch gekleurde verdraagzaamheid: we moeten elkaar als gelovige, goedbedoelende christenen in eensgezindheid verdragen ook al is er schriftuurlijke onenigheid.

c. De Bijbel keurt gelijkgeslachtelijke seks af. Daarover zijn alle schrijvers van het rapport *Ruimte en richting* het eens. Paulus betreft dit niet alleen op specifieke vormen daarvan, maar op gelijkgeslachtelijk seksueel verkeer in het algemeen. Dit betekent dat het Nieuwe Testament wel degelijk iets te zeggen heeft over gelijkgeslachtelijke seksuele relaties met een seksuele dimensie zoals we die nu kennen. Zeker wanneer je bedenkt dat zulke relaties ook in die tijd niet helemaal onbekend waren. Het is dan ook onjuist te beweren: omdat de Bijbel niets zegt over gelijkgeslachtelijke relaties in liefde en trouw met een seksuele dimensie, zijn ze dus geoorloofd. Ook als je zou menen dat de Bijbel in het geheel niet over dit soort relaties spreekt, is een dergelijke bewering onjuist. Dan trek je namelijk een conclusie uit iets wat er niet staat en ook niet is bedoeld (*argumentum e silentio*). Bovendien wordt op deze manier het totaal-onderwijs van de Schrift over huwelijk en seksualiteit op verschillende punten buiten beeld gelaten.

d. Het is onjuist te beweren: het gaat God erom dat je je in zo'n gelijkgeslachtelijke relatie met seksuele dimensie niet losmaakt van Hem. Pas als dat wel zo is, dán gaat zo'n relatie tegen Gods wil in. Echter, het Bijbels getuigenis zegt juist dat je door gelijkgeslachtelijk verkeer je verwijderd van God en zijn koninkrijk.

e. De gronden noemen Rom. 14 en 15 als richtlijn voor de onderlinge verdraagzaamheid ook op het gebied van homoseksuele relaties met een seksuele dimensie. Al vaker is aangetoond dat je op die manier geen recht doet aan het verband en de bedoeling van deze Bijbelhoofdstukken. Eten en drinken zijn issues met een beperkt gewicht en vormen 'slechts' een aangelegenheid tussen ons en God. Voor verschil van mening in zaken van hoog gewicht ziet de apostel Paulus geen ruimte. We moeten het hele oeuvre van Paulus richtinggevend laten zijn, inclusief 1 Korintiërs 5-7. De Paulus van Romeinen 1 mag je niet uitspelen tegen de Paulus van Romeinen 14 en 15. Daarom kun je de oproep om deze drie verschillende visies te accepteren niet verdedigen met een beroep op de Bijbel.

f. Het gaat niet aan een beroep te doen op de liefde als de vervulling van de wet. Het verbieden van gelijkgeslachtelijke relaties in onze tijd zou liefdeloos zijn en zou geen blijk geven van compassie met homoseksuele broeders en zusters. Daarom moeten we de Bijbelgedeelten vandaag anders interpreteren. Deze gedachtegang klopt niet. Dat liefde de vervulling van de wet is, betekent niet dat liefde de concrete geboden vervangt. Het betekent wel dat liefde de invulling en uitvoering van die geboden bepaalt (Rom. 13: 8-10; 1 Joh. 4: 17-5: 4). Onze liefde maakt de concrete geboden niet overbodig. Dan zouden we met onze eigen invulling van 'liefde' Gods geboden ontkrachten. De versmalling van onze gehoorzaamheid aan God tot 'liefde' doet geen recht aan de blijvende geldigheid van Gods universele geboden. Wie niet liefheeft, kan inderdaad het gebod niet houden. Maar dit mag je niet omkeren door te zeggen: wie liefheeft, hoeft Gods gebod niet meer te houden.

g. In het rapport *Ruimte en richting* wordt naast het beroep op ‘de liefde als vervulling van de wet’ een beroep gedaan op het ‘karakter van God’, die een God van barmhartigheid en mededogen is. Echter, hiertoe kun je het karakter van God niet beperken, God is ook heilig en rechtvaardig en Hij vraagt eerbied en gehoorzaamheid in liefde en trouw aan Hem. Met een beroep op (deze selectieve constructie van) het ‘karakter van God’ kun je niet zijn geboden en uitspraken omzeilen.

Samenvattend: de afwijzing van gelijkgeslachtelijke relaties met een seksuele dimensie berust op het Bijbelse getuigenis dat seksuele intimiteit exclusief thuishoort in het huwelijk van één man en één vrouw, als weerspiegeling van de relatie tussen God en zijn volk Israël en tussen Christus en zijn gemeente. Alle seksuele intimiteit, heteroseksueel of homoseksueel, in relaties buiten het huwelijk schaadt de heiligheid en veiligheid van de kerkgemeenschap.

Besluit 3 doet de oproep aan kerkenraden om gemeenteleden met een homoseksuele relatie de deelname aan het heilig avondmaal niet te ontzeggen. De derde grond bij dit besluit voert aan dat ontzegging van het avondmaal immers alleen kan, wanneer betrokkene ondanks herhaalde waarschuwingen vasthoudt aan de zonde of weigert zich te verantwoorden.

Opmerkingen:

a. Uit dit besluit blijkt dat het volgens de synode niet terecht is, wanneer een kerkenraad oordeelt dat het leven in een homoseksuele relatie met seksuele dimensie niet een leven naar Gods bedoeling en daarom een leven in zonde is.

b. Daarmee maakt de synode zelf, ondanks alle woorden van tolerantie uit besluit 2 (oproep tot eensgezindheid, ook zonder eenstemmigheid), toch een keuze tussen de verschillende visies: het afhouden van de viering van het avondmaal van een

broeder/zuster die vasthoudt aan een homoseksuele relatie met seksuele dimensie, is niet juist. Kennelijk mag dit geen zonde genoemd worden. Dit wordt met synodaal gezag aan de kerken en kerkleden opgelegd. Het gezag van de levende Christus zelf in zijn Woord wordt ingeruild voor het gezag van de synode als menselijke vergadering.

Besluit 4 vloeit voort uit besluit 2 en 3: een gemeentelid dat leeft in een homoseksuele relatie met seksuele dimensie moet tot alle ambten kunnen worden geroepen. Het wordt aan de kerken over gelaten om in voorkomende gevallen een zorgvuldige afweging te maken.

Opmerking:

De Bijbel geeft bij de roeping tot oudste als criterium: “Hij kan slechts de man van één vrouw zijn” (1 Tim. 3: 2; Titus 1: 6). Ambtsdragers moeten trouw in hun huwelijk laten zien. Er ligt hier een verbinding met het door het huwelijk van gelovigen/ambtsdragers afspiegelen van de liefde tussen Christus en zijn gemeente. Een gehuwde ambtsdrager moet die relatie tussen Christus en zijn gemeente kunnen representeren in de gemeente. Mag dit zo ook toegepast worden op een gelijkgeslachtelijke relatie met seksuele dimensie?

Tenslotte

Kerkenraden en kerkleden die ervan overtuigd zijn dat de Bijbel het leven in een homoseksuele relatie afkeurt, moeten zich realiseren dat er door deze besluiten vanuit het kerkverband geen steun meer is om hierin een eigen koers te varen. Integendeel, vanuit het kerkverband worden kerkenraden opgeroepen de besluiten uit te voeren. En afzonderlijke kerkleden worden gedwongen de kerkelijke praktijk in hun gemeente te accepteren, wanneer hun kerkenraad gevolg geeft aan deze besluiten.

Intussen is in het Nederlands Dagblad een heldere, confronterende column verschenen van prof. Ad de Bruijne (ND 11 februari 2025). Hij geeft daarin aan dat je met de 'klassieke schriftleer' (uit de tijd van de Reformatie) niet uitkomt bij vrouwelijke oudsten en homorelaties. Er is volgens hem achterstallig onderhoud nodig zodanig dat de menselijke, historische en culturele factoren in de Schrift worden meegewogen op een manier die destijds nog achter de horizon lag. Het achterstallig onderhoud dat De Bruijne wil plegen komt op die manier niet neer op onderhoud in de zin van versterking en verbetering. Het komt neer op afschaffing van de gereformeerde leer over de Bijbel waarbij het gezag, de duidelijkheid en volkomenheid van de Schrift schade lijdt.